

Asia: VN/10667/2024

Lausuntopyyntö valtiovarainministeriön asetuksessa säädettävistä kunnan taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2025

Te-palveluiden tietotarpeet

Kommentit

-

Kotoutumisen palveluiden tietotarpeet

Kommentit

-

Muutokset tililuetteloon

Kommentti

-

Hankintalain sidosyksikköraportointi

Kommentit

TOLT-raportointikokonaisuuteen (Tytäryhteisöt, osakkuusyhteisöt, liikelaitokset ja muut yksiköt, taulukkomallit ja liite 7) ehdotetaan uutta osakokonaisuutta (TOLTA t06), jossa ilmoitetaan kaikki sellaiset hankintalain 15 §:ssä tarkoitetut kunnan, kuntayhtymän, hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän sidosyksiköt, joissa kunnan omistusosuus on suurempi kuin 0 % ja joita ei ole ilmoitettu muissa TOLT-taulukkomallin raportointiosissa. Ehdotuksen myötä kaikki kunnan ja kuntayhtymän sidosyksiköt tulevat raportoiduksi TOLT-kokonaisuudessa.

KKV pitää ehdotusta kannatettavana ja muutosta tarpeellisena. KKV toistaa liitteessä 7 esitetyt perustelut muutokselle. Näiden lisäksi KKV toteaa, että tietotarve TOLTA-raportointikokonaisuudelle on jatkuva, eikä tietojen kerääminen kertaluonteisella erillistiedonkeruulla ole siten mahdollista.

Uudessa TOLTA-raportointikokonaisuudessa raportoitavia tietoja hyödynnetään osana KKV:n julkisten hankintojen tutkimus- ja valvontatyötä. Sidosyksikkötietojen raportointia voidaan pitää tarpeellisenä myös kansallisen julkisten hankintojen tietovarannon kehittämiseen ja ostolaskudatan julkistamiseen liittyvien tavoitteiden kannalta. KKV huomauttaa, että viraston tietotarpeiden lisäksi kuntien ja kuntayhtymien sidosyksikkösuhteisiin kohdistuu runsaasti myös laajempaa kansallista kiinnostusta. Siten KKV pitää myönteisenä, että ehdotetun muutoksen myötä avoimuus kuntien sidosyksikköomistuksista lisääntyy. Näin tietoja kuntien ja kuntayhtymien sidosyksiköistä voidaan hyödyntää KKV:n lisäksi myös muussa tilastointi- ja tutkimustoiminnassa sekä yhteiskunnallisen päätöksenteon tukena.

Muut muutokset

Kommentit

Vuoden 2024 raportointiin esitettävät muutokset (liite 3) eivät näytä suoraan kohdistuvan kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvan taloudellisen toiminnan raportointikokonaisuuteen (KKLMY). Yleisesti palveluluokitusta koskevien sisältöjen (liite 5) osalta KKV pitää kuitenkin mahdollisena, että jotakin palveluluokituksen mukaista palvelua tai sen osaa voitaisiin tarjota myös kilpailutilanteessa markkinoilla. Tällainen palvelu tulisi raportoida myös kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvan taloudellisen toiminnan KKLMY-raportointikokonaisuudessa. Julkisen sektorin on aina arvioitava itse, milloin se toimii samoilla markkinoilla yksityisten yritysten kanssa ja määriteltävä omasta toiminnastaan ne palvelut ja tuotteet, jotka suuntautuvat markkinoille.

Yleiset kommentit

Kommentar

Kilpailulain 30 d § edellyttää, että kunnan, kuntayhtymän ja niiden määräysvaltaan kuuluvien yksiköiden on pidettävä kilpailutilanteessa markkinoilla harjoittamastaan taloudellisesta toiminnasta erillistä kirjanpitoa sekä laadittava toiminnan tuotoista ja kuluista tilikausikohtainen tuloslaskelma, joka on julkinen ja esitetään tilinpäätökseen sisältyvänä liitetietona. KKV pitää myönteisenä, että kunnan ja kuntayhtymän kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuva taloudellinen toiminta sisällytettiin Valtiovarainministeriön asetuksessa sovellettaviin raportointikokonaisuuksiin tilikaudesta 2023 alkaen, ja että kilpailulain 30 d §:ssä tarkoitettu eriyttämisvelvoite sekä tilinpäätöksen liitetietona esitettävä tuloslaskelma otetaan huomioon Valtiovarainministeriön asetusluonnoksessa myös tilikauden 2025 osalta.

Kunnat ja kuntayhtymät raportoivat kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvan taloudellisen toimintansa tiedot Valtiokonttorin taloustietopalveluun ensimmäistä kertaa toukokuun loppuun mennessä. Raportoinnin myötä tiedot kuntien ja kuntayhtymien kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvasta taloudellisesta toiminnasta ovat keskitetyksi kaikkien saatavilla. KKV pitää raportoinnin tuomaa avoimuuden lisääntymistä tärkeänä, sillä julkisen sektorin harjoittamalla elinkeinotoiminnalla voi olla vaikutuksia markkinoiden toimivuuteen. Talousraportoinnin myötä lisääntyvää tietoa voidaan hyödyntää KKV:n julkisen ja yksityisen elinkeinotoiminnan tasapuolisten kilpailuedellytysten valvontatehtävässä. Tietoja julkisyhteisöjen kilpailullisesta toiminnasta voidaan hyödyntää myös laajemmin tilastointi- ja tutkimustoiminnassa sekä yhteiskunnallisen päätöksenteon tukena.

Valtiovarainministeriön asetusluonnoksessa ja sen liitteissä esitetty tietovarantoon raportoitavat tietosisällöt poikkeavat kuitenkin laajuudeltaan ja sisällöltään kilpailulain 30 d §:n edellyttämistä ja siten kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätöksissään esittämistä tiedoista. Tulevien vuosien raportointitietojen perusteella voidaan arvioida, onko tällä vaikutusta talousraportointiin liittyvien tavoitteiden saavuttamiseen. Oikeasuhtaisen raportointivelvoitteen asettamiseksi voidaan KKV:n näkemyksen mukaan pitää tarkoituksenmukaisena, että raportoitavia tietosisältöjen lisääminen ja kehittäminen toteutetaan vaiheittain raportoinnin tuottaman tiedon ja saatujen käyttökokemusten perusteella.

Tuominen Maria
Kilpailu- ja kuluttajavirasto